

سرمقاله

مارا تن افزایش قیمت کالاها

ادامه از صفحه یک....
ابتدا باید دید اصلاً نظارت موثری بر بازار وجود دارد یا نه؛ زیرا بدون وجود یک نظام نظارتی جدی، اصولاً سخن گفتن از کنترل تورم بیشتر به یک شعار شبیه است تا یک سیاست اجرایی. اگر در برخی حوزه‌ها مثل پوشاک، نظارتی دیده می‌شود، باید توجه داشت که پوشاک اساساً کالایی نیست که بتوان برای آن سقف قیمت دقیق تعیین کرد. قیمت آن به عوامل متعددی مثل جنس، برند، کیفیت دوخت و محل عرضه وابسته است. اما در حوزه‌هایی مانند مواد غذایی، میوه، لبنیات و کالاهای اساسی، شرایط کاملاً متفاوت است. این کالاها به شکل روزمره مورد مصرف مردم قرار می‌گیرند و کوچک‌ترین تغییر در قیمت آن‌ها اثر مستقیم بر رفاه خانوار دارد. بنابراین نظارت باید دقیق، روزانه و سخت‌گیرانه باشد؛ در حالی که واقعیت بازار نشان می‌دهد چنین نظارتی یا وجود ندارد یا اثر لازم را ایجاد نمی‌کند. وقتی نظارت واقعی غایب باشد، انتظار کاهش قیمت یا حتی ثبات نسبی هم بی‌معناست. به نظر می‌رسد دولت در حال حاضر نه برنامه ضدتورمی مشخصی ارائه داده و نه ساختاری برای کنترل نوسانات ایجاد کرده است. اگر چنین برنامه‌ای وجود داشت، باید معلوم می‌شد که اجرای آن بر عهده کدام نهاد است؛ بانک مرکزی؟ سازمان برنامه و بودجه؟ وزارت اقتصاد؟ سازمان حمایت؟ نبود پاسخ روشن به این سؤال خودنشانه‌ای از نبود برنامه منسجم است. حتی اگر فرض کنیم نظارت‌هایی در برخی بخش‌ها انجام می‌شود، باز هم شاهد افزایش قیمت‌ها هستیم. این یعنی نظارت یا ناکافی است یا صفر قاروی کاغذی اجرایی شده. به‌نظر می‌رسد بازار امروز مثل یک مسابقه افزایش قیمت‌ها عمل می‌کند؛ مسابقه‌ای که هیچ‌کس نمی‌خواهد از دیگری عقب بماند. هر گاه تولیدکننده یا با عرضه‌کننده احساس کند دولت ناظر جدی نیست، قیمت‌ها را بالا می‌برد. خودروساز اعلام می‌کند تولید صرفه ندارد و ۳۰ درصد افزایش قیمت لازم است، شرکت‌های هواپیمایی ۴۰ درصد قیمت بلیت را بالا می‌برند. اما پرسش مهم اینجاست: چه تضمینی وجود دارد که دو ماه بعد دوباره افزایش ندهند؟ وقتی سراز کار باز دارنده‌ای تعریف نشده باشد، چرا باید از موج بعدی افزایش قیمت جلوگیری شود؟ یکی از ریشه‌های اصلی افزایش قیمت‌ها، رفتار برخی تولیدکنندگان و واردکنندگان است. واردکننده‌ای که ارز ترجیحی یا دولتی می‌گیرد، کالایی را که با نرخ حمایتی وارد کرده یا قیمت ارز آزاد می‌فرشود. این یعنی سود مضاعف بدون هیچ نظارت موثر. احتکار، گران‌فروشی، نبود سامانه شفاف توزیع و عدم برخورد مشخص باعث شده تغییر قیمت برای بسیاری از فعالان اقتصادی به یک «عادت دومانه» تبدیل شود؛ عادتی که نه دلیل منطقی برای آن ارائه می‌شود و نه نهاده‌ای نامش می‌شود. در این میان، سیاست‌هایی مانند افزایش وام‌های ازدواج یا وام خرید کالایز در ظاهر حمایتی هستند اما در عمل می‌توانند اثر تورمی داشته باشند. دولت می‌گوید قیمت‌ها بالا رفته، پس مردم وام بگیرند؛ اما وام‌ها معمولاً در چند ماه بی‌اثر می‌شوند، چون با موج بعدی افزایش قیمت، قدرت خرید همان وام نیز از بین می‌رود. از سوی دیگر، وقتی بازار رهاست، پرداخت وام به فروشنده‌گان این پیام را منتقل می‌کند که «مردم پول دست‌شان آمده»، پس می‌توانند قیمت‌ها را دوباره بالا ببرند. در واقع، وام به‌جای اینکه ابزاری برای کمک به مردم باشد، به عاملی برای افزایش قیمت تبدیل می‌شود. زمانی که تولید حرکت نمی‌کند، سرمایه‌گذاری تشویق نمی‌شود و پهره‌وری پایمان است، وام تنها تقاضای اضافی ایجاد می‌کند؛ تقاضایی که بدون عرضه کافی، طبیعی است قیمت‌ها را بالاتر ببرد. نتیجه آنکه زیان دگانه‌ای ایجاد می‌شود: مردم زیر بار بدهی می‌روند و بازار با افزایش قیمت‌های جدید روبه‌رو می‌شود. در حالی که اگر دولت ابتدا سراغ نظارت واقعی می‌رفت – مثلاً در بازار اجاره مسکن – شاید مردم حتی نیاز به وام دوبیه یا کمک هزینه اجاره پیدا نمی‌کردند.

یادداشت

آغاز عصر جدید روابط ترکیه و آمریکا

ادامه از صفحه یک....
دستکاری در انتخابات متهم کرد. این اقدام، اتفاقی کم‌نظیر در عرصه دیپلماسی بین‌المللی بود؛ چرا که یک رئیس‌جمهوری آمریکا آشکارا رئیس‌جمهوری کشور عضو ناتو را به تقلب انتخاباتی متهم کرد و این ماجرای دلیل نبود. ترامپ در واقع این پیام را به اردوغان داد که حکومتی که تو در رأس آن قرار داری از نظر قانونی دارای مشروعیت کامل نیست و ما می‌توانیم هر زمان که بخواهیم در آن دخالت کنیم و ورق را به نفع حزب جمهوری خواه خلق برگردانیم. این سخنان، که از حالت شوخی فراتر رفت، بعدها به‌طور جدی در محافل سیاسی ترکیه و بین تحلیلگران خارجی مورد بحث قرار گرفت. ترامپ عملاً اعتراف کرد و پیام آشکاری به اردوغان داد؛ هر چند این حرف‌ها به‌طور مستقیم در رسانه‌ها تکرار نشد. در مورد روابط ترکیه با اسرائیل نیز باید گفت که پس از بحران سوریه، تنش‌هایی میان آنکارا و تل‌آویو شکل گرفت. موضوعاتی مانند حضور ترکیه در سوریه، دخالت در موضوع فلسطین و غزه، و تقابل ترکیه با گروه‌های مسلح سوری کرد که تحت حمایت آمریکا هستند، از جمله عوامل اصلی این تیرگی روابط بودند. علاوه بر آن، ترکیه در پرونده‌های روسیه و اوکراین، غزه، اسرائیل و ایران نقش مهمی ایفا می‌کند و به‌نوعی در تمام معادلات منطقه‌ای حضور دارد. همچنین ترکیه در افغانستان هم یکی از بازیگران مهم بوده و روابط نزدیک با حکومت طالبان دارد و در زمینه نظامی، اقتصادی و آموزشی در افغانستان حضور داشته و در کنار پاکستان، یکی از کشورهای تأثیرگذار در معادلات امنیتی این منطقه محسوب می‌شود. برگزاری مانورهای مشترک بین ترکیه، آذربایجان و پاکستان نیز نشان‌دهنده تلاش مشترک برای نزدیکی امنیتی در حوزه اوراسیا است. ترامپ در ریاست‌جمهوری خود، به خاطر خرید سیستم دفاع موشکی «اس-۴۰۰» روسیه توسط ترکیه، تحریم‌هایی علیه این کشور اعمال کرد و این کشور را از پروژه چنگنده‌های «اف-۳۵» کنار گذاشت.

بلاتکلیفی چاه‌های در اختیار شهرداری برای تأمین آب شرب پایتخت

سختگویی صنعت آب گفت؛ با وجود مصوبه مراجع بالادستی مبنی بر تحویل فوری چاه‌های در اختیار شهرداری تهران به وزارت نیرو، تاکنون این اقدام عملی نشده است. به گزارش اپنا، «عبسی بزرگ‌زاده» با اشاره به بلاتکلیفی چاه‌های در اختیار شهرداری تهران برای تأمین آب شرب پایتخت گفت؛ با وجود مصوبه مراجع بالادستی مبنی بر تحویل فوری این چاه‌ها به وزارت نیرو، تاکنون این اقدام عملی نشده است. وی افزود: برای واگذاری این چاه‌ها حتی تا عقد و مبادله تفاهم‌نامه‌ها هم پیش رفتیم، اما فرآیند تحویل در عمل پیشرفتی نداشته و این موضوع اشکال بزرگی است. سختگویی صنعت آب بیان کرد: ۵۰ حلقه چاه در اختیار شهرداری قرار دارد که قابلیت اتصال فوری به شبکه آب شرب تهران را دارند و تعداد زیادی از چاه‌های دیگر نیز با انجام بهسازی‌های محدود می‌توانند وارد مدار شوند. وی تأکید کرد: وزارت نیرو و آماگی دارد به سرعت عملیات بهسازی این چاه‌ها را انجام دهد تا آب آنها با کیفیت مناسب وارد سامانه‌های تصفیه و شبکه آب شرب شود؛ اقدامی که طبق قانون باید صورت گیرد. بزرگ‌زاده با انتقاد از نحوه مدیریت مصرف آب در شهر تهران گفت: نمای ظاهری تهران نشان نمی‌دهد که با بحران کم‌آبی روبه‌رو هستیم.

بودجه ۱۴۰۵ معیشت مردم را تضعیف می‌کند؟

تبعات افزایش پلکانی قیمت حامل‌های انرژی

لازم و جلوگیری از اتلاف انرژی اشاره شده است. البته با تأکید دولت، بر اجرای این سیاست‌ها حمایت از اقشار آسیب‌پذیر جزو لاینفک طراحی راهکارهاست. اساس این رویکرد، مصرف پایه خانوارها یا نرخ‌های فعلی یا افزایش محدود محاسبه می‌شود، اما مصرف بالاتر – به ویژه در دهک‌های پردرآمد – با نرخ‌های بالاتر و واقعی‌تر محاسبه خواهد شد. هدف اصلی این سیاست، کنترل مصرف و جلوگیری از اتلاف انرژی بدون ایجاد فشار اضافه بر خانوارهای کم‌مصرف و کم‌درآمد است. همچنین در بخش نامه مذکور تأکید شده که اجرای پلکانی قیمت‌ها باید به‌صورت تدریجی و با رعایت ملاحظات معیشتی و تولیدی انجام شود. به همین دلیل، دولت از دستگاه‌ها خواست که پیش از هر گونه تعدیل، تحلیل دقیقی از آثار این سیاست بر دهک‌های مختلف و بر صنایع ارائه کنند تا اصلاحات قیمتی به شکلی اجرا شود که کم‌ترین فشار به گروه‌های کم‌درآمد و بخش‌های حیاتی اقتصاد وارد شود. همچنین تأکید شده که مداخله دولت در بازار انرژی در اولین ساده‌ترین راه است و شاید دلیلش کسانی باشند که تخلف در حوزه انرژی دارند اما مردم عادی در این زمینه دچار سختی می‌شوند. زمانی که قیمت‌بزنین و حامل‌های انرژی افزایش یابد، درصدی به تورم کشور اضافه، ارزش پول ملی کاهش و قیمت دلار افزایش می‌یابد و در نهایت دوباره گفته می‌شود که انرژی ارزان است. او تأکید کرد: به عقیده شخصی من ابتدا دولت باید صرفه‌جویی را خودش آغاز کند. به طور مثال در اقتصاد کشور ثباتی را از طریق افزایش درآمدها و کاهش هزینه‌های غیر ضروری در نرخ ارز ایجاد کند. وی با بیان اینکه در مرحله دوم

حقوق بازنشستگان نزدیک‌تر به دریافتی دوران شغلی می‌شود

رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور از تصویب لایحه افزایش اقلام مشمول کسور بازنشستگی در هیئت دولت خبر دادو گفت که به موجب این لایحه، فوق‌العاده مناطق کمتر توسعه‌یافته و بدآب‌وهوا، اضافه‌کار، حق‌التدریس غیر موظف معلمان و اعضای هیئت علمی، نوبت کاری و بخشی از پرداخت‌های رفاهی کارکنان، مشمول کسور بازنشستگی خواهند شد. علاءالدین رفیع‌زاده ضمن اعلام این خبر گفت: لایحه اصلاح ماده (۱۰۶) قانون مدیریت خدمات کشوری با هدف جلوگیری از کاهش محسوس دریافتی کارکنان در زمان بازنشستگی و تقویت منابع صندوق های

بازنشستگی تدوین شد و ۲۵ آبان ماه در هیئت دولت تصویب شد. وی افزود: در حال حاضر بسیاری از پرداخت‌هایی که کارمندان در زمان اشتغال دریافت می‌کنند، از جمله اضافه‌کار و مزایای رفاهی، مشمول کسور بازنشستگی نیست و همین موضوع باعث کاهش چشمگیر حقوق در دوران بازنشستگی شده است. تصویب این لایحه، علاوه بر کاهش اختلاف دریافتی شاغلان و بازنشستگان، منابع پایدار صندوق های بازنشستگی را تقویت می‌کند. رئیس سازمان امور اداری و استخدامی کشور تصریح کرد: با تصویب این لایحه در مجلس شورای اسلامی، هماهنگی میان کارکنان تابع قانون مدیریت خدمات کشوری با مشمولان قانون کار از حیث مشمول کسور شدن اضافه‌کار افزایش می‌یابد و نیاز به تدوین قوانین حمایتی مشابه کاهش می‌یابد؛ اقدامی که پایداری بلندمدت صندوق های بازنشستگی را تضمین می‌کند.

دولت باید نسبت به صرفه جویی در حیطه مصرف خود اقدام کند، تصریح کرد: به طور مثال اگر دولت ۲۰ تا ۲۵ درصد پرتی برق در شبکه توزیع را کنترل کند که بخش عمده آن به برق دزدی شبکه توزیع باز می‌گردد، خودمعاذل ۲۵ درصد صرفه جویی محسوب می‌شود. او اگر مردم عادی نخواهند حتی ۵۰ تا درصد صرفه جویی کنند، تأثیرش در ۲۵ درصدی که دولت می‌تواند انجام دهد، نیم‌نست. او ادامه داد: همچنین در حوزه گاز حدود ۵۰ درصد گاز تولیدی را برای تولید برق به نیروگاه‌ها تحویل می‌دهیم که عمدتاً راندمان بسیار پایینی دارند. بنابراین اگر بتوان نیروگاه‌ها را اورهال (تعمیرات) کرد و راندمان آن را بالا برد، بخش عمده‌ای از گاز صرفه‌جویی می‌شود. بنابراین بهتر است دولت به این مسائل بپردازد و بعد به سراغ افزایش قیمت حامل‌های انرژی برود. این کارشناس حوزه انرژی معتقد است که حمایت از اقشار کم‌درآمد شعاری است چرا که معاملات و عرضه و تقاضا را بازار تعیین می‌کند. بنابراین هرچه قدر گفته شود که به اقشار کم‌درآمد یارانه پرداخت می‌شود، در نهایت این قشر مجبور می‌شوند این یارانه را در همین بازار هزینه کنند. اگر مینا و فرمول از اصلاح نکنیم، در نهایت به نقطه اول که تصمیم اشتباه ارائه شد باز می‌گردیم. نیکفر با اشاره به اینکه اگر فرمول را اصلاح کنیم، نیازی به پول‌پاشی در سطح جامعه نیست و اقشار کم‌درآمدی که نیاز باشد از آنها حمایت شود به وجود نمی‌آیند، گفت: عهده دمه این ناترازی‌ها در چشم دولت می‌رود چرا که در تأمین برق و گاز موظف است مردم را در اولویت و سپس برق و گاز صنایع را که بخش مولد جامعه هستند، قطع کنند. این امر کاهش درآمد آن‌ها را به همراه خواهد داشت و دولت مجبور می‌شود از طریق افزایش قیمت حامل‌های انرژی در آمد از دست رفته خود را جبران کند. اگر دولت صرفه‌جویی را ابتدا از خودش شروع کند، مردم هم از آن یاد می‌گیرند. وی در ادامه صحبت‌هایش با تأکید بر اینکه نباید فراموش کرد اقشار پر مصرف لزوماً افراد اسراف‌کننده نیستند، گفت: قشر مولد جامعه که صنعتگران و کارخانجات راشامل می‌شوند جزو این دست قلمداد می‌شوند، اظهار کرد: لازم است به این نکته توجه کنیم. ۹۹ درصد اقشار پر مصرف ما و حتی بیشتر کسانی هستند که کار تولیدی انجام می‌دهند. زمانی که به این گروه فشار می‌آوریم، مجبور می‌شوند محصولات تولید خود را در بازار افزایش قیمت دهند که باز هم دود آن به چشم مصرف‌کننده که همین اقشار کم‌مصرف هستند، می‌رود. بنابراین این نگاه که از اقشار پر مصرف بگیریم و به اقشار کم مصرف بدهیم، یک نگاه و رویه اشتباه است. این کارشناس حوزه انرژی در پایان گفت: نباید فراموش کرد که بزرگ‌ترین و بزر مصرف‌ترین مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در حوزه‌های حمل و نقل، صنعت و غیره، دولت است و زمانی که می‌خواهد افزایش قیمت دهد، یک بار مالی سنگینی را به خود تحمیل می‌کند و لازم است حتماً در بودجه به آن توجه کند.

ضرورت بازنگری در قوانین کسب و کارهای دیجیتال

حاکمیتی، تسهیل‌گری رگولاتوری و تقویت زیرساخت‌ها را خواستار شدند. بخشی از مطالبات فعالان حوزه فناوری در این نشست نیازمند بررسی و هماهنگی در سطح قوای مقننه و قضائیه بود و رئیس جمهور به حاضرین قول داد که نشست مستقیمی با حضور سران قوای مقننه و قضائیه برای طرح بی‌واسطه در خواست‌ها ترتیب دهد. دیری نپایید که قول و وعده رئیس‌جمهور با پیگیری وزیر ارتباطات محقق شد و بر این اساس روز شنبه نشست مشترکی میان سران قوامدیران شرکت‌های بزرگ دیجیتال برگزار شد؛ نشست دو ساعته که موجب شد فعالان حوزه دیجیتال دغدغه‌های خود را درباره موانع رگولاتوری، مشکلات حقوقی، عدم قطعیت مقررات و چالش‌های توسعه‌پذیری خدمات آنلاین مطرح کنند و سران قوا نیز پس از استماع این موارد، تصمیمی برای رفع برخی موانع اعلام شده اتخاذ کردند. طبق اعلام وزارت ارتباطات، سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی کشور تنها حدود ۴.۹ درصد است در حالی که میانگین جهانی آن ۱۵ درصد است و این فاصله بسیار باعث شده تا در برنامه هفتم توسعه بودجه سال ۱۴۰۷ به درصدی برای سهم اقتصاد دیجیتال پیش‌بینی شود و این رقم تا پایان سال ۱۴۰۷ به دو برابر افزایش یابد. مجید گودرزی – مدرس مدیریت مالی دولتی، معتقد است: اقتصاد دیجیتال ایران دارای پتانسیل رشد خیره‌کننده‌ای است که می‌تواند مسیر توسعه کشور را هموار سازد ولی این پتانسیل تحت فشار مضاعف تحریم‌های خارجی و سیاست‌های داخلی مرتبط با مدیریت ارز قرار گرفته است. وی تأکید کرد که استفاده از هوش مصنوعی و سیستم‌های هوشمند نه تنها یک مزیت بلکه یک ضرورت برای تقویت ساختارهای اداری و اقتصادی کشور محسوب می‌شود اما بزرگ‌ترین مانع در این مسیر، ضعف‌های مدیریتی است و موفقیت در این زمینه مستلزم آن است که مدیران از روش‌های سنتی فاصله گرفته و توانایی به کارگیری فناوری‌های جدید در اداره امور را کسب کنند.

احسان چیت ساز – معاون سیاستگذاری توسعه فاوا و اقتصاد دیجیتال وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، در برنامه هفتم توسعه برای نخستین بار سهم مشخصی در حوزه اقتصاد دیجیتال تعیین شد و آن رساندن این سهم به ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی تا سال ۱۴۰۷ است که به منزله دو برابر شدن سهم فعلی اقتصاد دیجیتال در کشور است. در همین راستا، طی روزهای اخیر نشست فعالان اقتصاد دیجیتال با سران قوا با هدف بررسی مطالبات فعالان این حوزه برگزار شد. نشست سه ساعته که به ابتکار و دعوت سیدستار هاشمی – وزیر ارتباطات و حضور مسعود پزشکیان – رئیس‌جمهور و نئی چند از اعضای هیات دولت در فضایی تخصصی برگزار شد و فعالان استارت‌آپی در جلسه حمایت‌های

میانگین هزینه ساخت هر متر مسکن در تهران به ۳۰ میلیون رسید

افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در بازار مسکن

اولیه جلوگیری کند. پورجانت بیان کرد: پیش‌بینی من این است که در ماه‌های آینده، افزایش قیمت‌ها در خرید و فروش آپارتمان نیز خود را نشان خواهد داد. حتی در شرایطی که فروش واحدها دشوار باشد، برای جلوگیری از ورشکستگی و تأمین سرمایه اولیه، قیمت‌ها باید به‌روز شوند. وی یادآور شد: بر اساس پیش‌بینی ناچار به تجدید ارزیابی قیمت‌ها در حوزه اقتصاد کلان و تورم شکل گرفته در زمین، خود را در

بیشتر معاملات به‌صورت تهاتر انجام می‌شود. در حوزه زمین و املاک کلنگی، متناسب با تورم کل اقتصاد، افزایش قیمت هم‌تراز با نرخ تورم، دلار و سکه مشاهده می‌شود. وی افزود: بخش عمده هزینه‌ها برای تمام شده ساخت مسکن در کشور از طریق زمین و املاک کلنگی شکل می‌گیرد. با افزایش قیمت زمین و کلنگی، بخش خصوصی ناچار به تجدید ارزیابی قیمت فروش واحدهای خود است تا از ورشکستگی و ضرر سرمایه

گروه زیربنایی؛ دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان گفت: متوسط هزینه ساخت هر متر مربع مسکن در تهران به حدود ۳۰ میلیون تومان رسیده و این رقم، با توجه به تورم موجود در قیمت مصالح ۱۵ هر روز به‌روزرسانی می‌شود. فرشید پورجانت دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان در گفتگو با مهر با اشاره به وضعیت بازار مسکن در نیمه دوم سال جاری، اظهار کرد: در خصوص روند بازار مسکن، کماکان رکود در بازار آپارتمان مشهود است و